

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

1.1 Odbor prevence

1.1.1 Tvorba předpisů a připomínkové řízení

Oblast pyrotechnických výrobků

Zákonem č. 206/2015 Sb. o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice), který vešel v účinnost dnem 4. září 2015, byla komplexně upravena problematika pyrotechnických výrobků. V souvislosti s přijetím tohoto zákona byla ze zákona o ověřování střelných zbraní vyjmuta ustanovení týkající se pyrotechnických výrobků. V souvislosti s pyrotechnickými výrobky byly k zákonu o ověřování střelných zbraní vydány prováděcí předpisy, které mj. řešily i otázku **skladování pyrotechnických výrobků**.

Připomínky k prováděcím předpisům výše uvedeného zákona:

- Návrh vyhlášky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pyrotechnice stanovující požadavky na bezpečnostní opatření k **zajištění protipožárních opatření, označení, skladování a používání** pyrotechnických výrobků, vymezení a zajištění ohroženého prostoru a podmínky při vystavování pyrotechnických výrobků.

Oblast kominiectví

Na základě změny zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů provedené vydáním zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky, došlo ke zrušení nařízení vlády č. 91/2010 Sb., o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv (dále jen „NV č. 91/2010 Sb.“).

K zákonu o požární ochraně byl následně vydán prováděcí předpis v podobě vyhlášky, která byla uvedena s určitým zpožděním dne 29. 1. 2016 ve sbírce zákonů pod číslem 34/2016 Sb., **o čištění, kontrole a revizi spalínové cesty**.

Úkolem zmíněných právních předpisů je definovat bezpečný provoz spalínových cest, nápravná opatření a účinný dozor nad jeho dodržováním.

Oblast prevence závažných havárií

Tvorba připomínek k zákonu č. 224/2015 Sb. o prevenci závažných havárií **způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami** nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (zákon o prevenci závažných havárií).

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Připomínky k prováděcím předpisům výše uvedeného zákona:

- Návrh vyhlášky o rozsahu zpracování informace veřejnosti, hlášení o vzniku závažné havárie a konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie.
- Návrh vyhlášky o náležitostech bezpečnostní dokumentace a rozsahu informací poskytovaných zpracovateli posudku.
- Návrh vyhlášky o způsobu zpracování návrhu ročního plánu kontrol a náležitostech obsahu informace o výsledku kontroly a zprávy o kontrole.
- Návrh vyhlášky o stanovení rozsahu bezpečnostních opatření fyzické ochrany objektu zařazeného do skupiny A nebo skupiny B.

Odbor prevence zpracovával připomínky k dalším stěžejním předpisům např.:

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů. V rámci novely stavebního zákona byla provedena nepřímá změna zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů – zejména přeformulování § 31 ve vztahu k výkonu státního požárního dozoru.
- Záměr zákona o stavebních výrobcích – započaty práce na tvorbě věcného záměru zákona.
- Novela nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky, ve znění pozdějších předpisů.
- Novela vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci) – změna vyvolaná přijetím zákona č. 255/2012, o kontrole (kontrolní řád).
- Vyhláška č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalínové cesty.
- Věcný záměr zákona o odpadech

Technické normy, pravidla správné praxe, metodické pokyny a směrnice

- Z2 ČSN 73 4201 Komíny a kouřovody.
- ČSN 73 0895 Požární bezpečnost staveb – Zachování funkční schopnosti kabelových rozvodů v podmínkách požáru – Požadavky, zkoušky a klasifikace.
- Z2 ČSN 73 0804 Požární bezpečnost staveb – Výrobní objekty.
- Revize ČSN 73 0810 Požární bezpečnost staveb – Společné zásady.
- ČSN EN 16034 Dveře, vrata a otevíravá okna – Norma výrobku, funkční vlastnosti – Charakteristiky požární odolnosti a/nebo kouřotěsnosti.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

- TPG 982 01 Vybavení garáží a jiných prostorů pro motorová vozidla s pohonným systémem CNG.
- TPG 702 04 (Z2) Plynovody a přípojky z oceli s nejvyšším tlakem do 100 barů včetně.
- TDG 982 02 Podmínky provozu, oprav, údržby a kontroly motorových vozidel s pohonným systémem CNG.
- Uzavření smlouvy o spolupráci při zabezpečení činností spojených s přejímáním technických předpisů Evropské unie do systému českých technických norem v oboru požární bezpečnosti.
- Připomínky k Národnímu akčnímu plánu čisté mobility.
- Vývoj metodiky – Parkování a spolehlivé větrání garáží vozidel s pohonem na plynná paliva.

Na základě poznatků z předchozích let, kdy v letních měsících, ve kterých probíhají žňové práce, dochází každoročně k nárůstu požárů, odbor prevence zahájil tvorbu **Metodické pomůcky pro období žňových prací**.

Od počátku roku 2015 byla upravena **metodika evidence požárů**. Změna metodiky se promítla do komplexních čísel příčin vzniku požárů a umožnila přesnější vyhodnocování informací o skutečných příčinách vzniku u požárů bez škody a újmy na zdraví. Podrobnosti související s metodickou změnou jsou **uvedeny ve Statistické ročence HZS ČR 2015**.

1.1.2 Kontrolní činnost u HZS krajů

Obecná kontrola č. 1 **HZS Libereckého kraje** z „Ročního plánu hlavních kontrolních úkolů MV-GŘ HZS ČR na rok 2015“, č. j. MV-124702-4/PO-OK-2014, schváleného dne 12. listopadu 2014 generálním ředitelem HZS ČR.

Kontrola **Školního a výcvikového zařízení HZS ČR Brno** z „Ročního plánu hlavních kontrolních úkolů MV-GŘ HZS ČR na rok 2015“, č. j. MV-124702-4/PO-OK-2014, schváleného dne 12. listopadu 2014 generálním ředitelem HZS ČR.

Mimořádné kontroly

V průběhu roku 2015 bylo HZS krajů provedeno 5 mimořádných tematických kontrol, které vyhlásilo MV-GŘ HZS ČR plošně na celém území České republiky.

Kontroly vlastníků a uživatelů lesů v souvislých lesních porostech o celkové výměře vyšší než 50 hektarů byly zaměřeny zejména na zajištění opatření pro včasné zjištění požáru v lesích

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

a proti jeho rozšíření pomocí hlídkové činnosti. Současně bylo prověřováno zajištění zdrojů vody pro hašení požárů a příjezdových komunikací.

Kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně při činnostech provozovaných **v souvislosti s nakládáním s výbušninami, výbušnými předměty a pomůckami, střelivem a pyrotechnickými předměty.**

Kontroly právnických osob a podnikajících fyzických **osob provozujících sociální služby** spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb byly zaměřeny především na zhodnocení proveditelnosti evakuace osob pomocí sil a prostředků provozovatele zařízení a záchrany osob jednotkami požární ochrany.

Činnosti v památkových objektech byly podrobeny kontrolám v rámci dlouhodobého kontrolního úkolu, který je plánován do roku 2019 a má za cíl zvýšení úrovně požární ochrany kulturního dědictví.

Prostory restauračních zařízení byly kontrolovány v součinnosti s Policií ČR, která se stala také hlavním koordinátorem kontrolní akce.

1.1.3 Zjišťování příčin vzniku požárů

Zjišťování příčin vzniku požárů je nedílnou součástí požární prevence. Důležitá data, která vyplynou z šetření požárů, jsou **statisticky vyhodnocována** a výsledky těchto analýz jsou využívány zejména k zavádění opatření ke zvýšení úrovně požární bezpečnosti. Jako služba občanům jsou **využívána data při uplatňování náhrady škod pojišťovnami.**

Příslušníci odboru prevence se v roce 2015 **účastnili zjišťování příčin vzniku požárů u závažných požárů.** Například lze uvést tyto nejzávažnější události:

- Požár skladu textilií, Praha Vysočany, bývalý výrobní areál ČKD.
- Požár administrativní budovy, Praha 6.
- Výbuch ve skladu materiálu pro výrobu zápalek do nábojů, Sellier & Bellot, Vlašim.
- Výbuch a následný požár výrobní haly, AGBA v.o.s., Turnov.
- Výbuch a následný požár destilační kolony v lihovaru, Lihovar Dobrovice, Palackého nám. 1, Dobrovice, destilační kolona.
- Požár ubytovny - rekreační chata, Kněžmost-Drhleny.
- Požár v areálu Unipetrol, a.s. Litvínov.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

U všech těchto případů byla analyzována součinnost jednotlivých vyšetřovatelů požárů a příslušníků Policie ČR. Stejně jako byly zjišťovány pracovní postupy vyšetřovatelů požárů v terénu.

1.1.4 Správní a přestupkové řízení

V roce 2015 bylo **vyřízeno 57 opravných prostředků**, které je možné uplatňovat **v rámci řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád**, ve znění pozdějších předpisů.

1.1.5 Vzdělávání příslušníků

S cílem udržovat znalosti na úrovni vývoje vědy a techniky, platných předpisů a informovat o probíhajících aktualizacích právních předpisů a technických norem byla realizována celá řada **instrukčně metodických zaměstnání a porad na celorepublikové úrovni** pro vybrané skupiny příslušníků HZS krajů. Dvakrát ročně jsou pořádány **specializační kurzy v oblasti kontrolní činnosti, stavebně technické prevence a zjišťování vzniku příčin požárů** pro příslušníky HZS krajů. Příslušníci odboru prevence se účastnili řady vzdělávacích kurzů a seminářů pořádaných oddělením vzdělávání.

V oblasti zjišťování příčin vzniku požárů byl zaveden nový **„seminář Elektroinstalace na požářišti“** pod vedením Technického ústavu požární ochrany. V rámci tohoto kurzu jsou vyšetřovatelům požárů opakovány nejčastější technické závady u elektrických rozvodů a zařízení. Stejně tak jsou v rámci kazuistik probírány správné postupy v oblasti vyšetřování požárů.

Do oblasti vzdělávání lze také zahrnout aktivity v souvislosti s vydáním dvou neperiodických **publikací**. Jedná se o **„Požárně technické charakteristiky a technické informace pro potřeby ZPP“** a **„Vybrané požáry automobilů a technických zařízení“**. Obě tyto publikace přináší základní penzum informací a poznatků, které sjednocují nebo rozšiřují informační a vzdělanostní základ vyšetřovatelů požárů.

Velmi pozitivní ohlas zaznamenal u příslušníků HZS krajů **„Specializační kurz VYP“**, který je zaměřen na praktický způsob výuky **za pomoci výukových požárů vozidel a interiérů**. Stejný důraz se zde také klade na znalosti správného odběru vzorků, problematiku psychologie nebo vazby na činnost Policie ČR a kontrolní činnost v rámci výkonu státního požárního dozoru.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Oddělení stavebně technické prevence připravilo pro příslušníky jednotlivých HZS krajů **dva výkladové semináře** pod vedením Ing. Petra Boháče a to **k normám Z2 ČSN 73 0804 a ČSN 73 0810**.

1.1.6 Převod agendy kominických profesních kvalifikací

Na základě „Dohody o změně autorizujícího orgánu a převodu s tím spojené agendy“, uzavřené mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem vnitra, došlo k 1. lednu 2016 k převodu agendy kominických profesních kvalifikací v Národní soustavě kvalifikací. Jedná se o následující profesní kvalifikace:

- Kominík - Montáž komínů a komínových vložek (kód: 36-017-H).
- Kominík - Měření spalin (kód: 36-023-H).
- Kominík - Kontrola a čištění spalinových cest (kód: 36-025-H).
- Kominík - Revizní technik spalinových cest (kód: 36-024-H).

Tyto profesní **kvalifikace byly předány z gesce Ministerstva průmyslu a obchodu do gesce Ministerstva vnitra**, a to za souhlasu gestora Národní soustavy kvalifikací, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

V rámci Ministerstva vnitra bylo **výkonem** výše uvedené **agendy** kominických profesních kvalifikací **pověřeno MV-GŘ HZS ČR**.

1.1.7 Spolupráce

V rámci spolupráce s **Národním památkovým ústavem (NPÚ)** a v rámci plnění úkolu - „**Projekt metodické pomoci pro zlepšení úrovně požární ochrany památkových objektů**“ proběhla dne 8. – 9. října 2015 mezinárodní konference „**Mosty k požární ochraně kulturních památek**“. Konference byla pořádána MV-GŘ HZS ČR spolu s NPÚ, Hasičským záchranným sborem hlavního města Prahy a Národním muzeem Praha. Záštitu nad jejím konáním převzal ministr vnitra ČR Milan Chovanec a ministr kultury ČR Mgr. Daniel Herman.

Odbor prevence úzce spolupracuje s **Ministerstvem životního prostředí na problematice ochrany před působením nebezpečných chemických látek a směsí, v oblasti ochrany vod, půdy a ovzduší**, včetně řešení problematiky požárů vzniklých v souvislosti se skladováním odpadů (zástupce v Radě pro chemickou bezpečnost).

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

V rámci spolupráce s **Ministerstvem průmyslu a obchodu** (dále jen „MPO“) ve věci Rychlého výstražného informačního systému Evropské unie o **nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru** (dále jen „Rapex“) byla připomínkována řada dokumentů. MV-GŘ HZS ČR spolupracuje s MPO v rámci systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI systém), kde užití tzv. výstražného mechanismu, upozorňuje ostatní členské státy, případně Komisi na "rizikové" poskytovatele služeb.

Příslušníci oddělení stavebně technické prevence byli za rok 2015 účastni v několika vládních a mezíresortních orgánech např. **sektorová subkomise pro: stavební výrobky, výtahy, tlaková zařízení; komise pro otravy CO.**

1.1.8 Preventivně výchovná činnost

Příslušníci odboru prevence v roce 2015 uskutečnili **12 aktivit v oblasti preventivně výchovné činnosti – oblast školství, 3 vzdělávací aktivity v médiích a vydali 3 propagační a informační materiály** v rámci tematických kontrol v zařízeních sociálních služeb. Významnou součástí preventivně výchovné činnosti jsou internetové stránky (www.hzscr.cz).

1.1.9 Mezinárodní aktivity a na úseku prevence

Odbor prevence se podílel na plnění závěrů z 8 konference členských zemí Úmluvy pro prevenci závažných havárií (prosinec 2014 – Ženeva), jedná se zejména o **převzetí globálně harmonizovaného hodnocení nebezpečných vlastností chemických látek.**

V oblasti zjišťování příčin vzniku požárů byla udržována **spolupráce s Institutem pro výcvik a profesionální rozvoj běloruského Ministerstva pro mimořádné události (IRPD MES).** Cílem této spolupráce bylo připravit podmínky pro společné jednání a výměnu expertních zkušeností v roce 2016.

V rámci **Mezinárodní sítě vyšetřovatelů (ENFIP)** poskytuje odbor prevence průběžně komplexní data a poznatky z oblasti zjišťování příčin vzniku požárů.

1.1.10 Práce na koncepčních materiálech

V roce 2015 se prováděly finální práce na závěrečných zprávách jednotlivých cílů „**Koncepce požární prevence do roku 2016**“. Jednalo se o práce na těchto pěti cílech:

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

1. Zavedení specialistů pro specifické obory požární prevence, kteří budou odbornými poradci a lektory pro HZS ČR.
2. Zavedení systému pro posuzování projektů zpracovaných požárním inženýrstvím.
3. Vypracování systému určování subjektů ke kontrole dle rizikovosti.
4. Přípravu efektivního systému odborné přípravy pro výkon specializovaných činností a jeho realizace.
5. Definování jednotný celorepublikový systém řízení a vyhodnocování PVČ.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

1.2 Odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení

1.2.1 Oddělení krizového řízení

Analýza hrozeb pro Českou republiku

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, schválená usnesením vlády České republiky ze dne 23. října 2013 č. 805, **uložila** Ministerstvu vnitra, v součinnosti s dotčenými ministerstvy a jinými ústředními správními úřady, úkol „**Zpracovat analýzu hrozeb pro Českou republiku** a její závěry promítnout do metodických a strategických materiálů v oblasti bezpečnosti státu“.

Za tímto účelem **vznikla v roce 2014 odborná pracovní skupina** skládající se ze zástupců dotčených ministerstev a jiných ústředních správních úřadů vedená Hasičským záchranným sborem ČR.

V rámci analýzy bylo **identifikováno 72 typů hrozeb**, z nichž **22 bylo** na základě provedené analýzy **vyhodnoceno jako nebezpečí s nepřijatelným rizikem**, a lze pro ně odůvodněně **očekávat vyhlášení krizového stavu** (např. povodeň, dlouhodobé sucho, epidemie, radiační havárie, migrační vlna velkého rozsahu, narušení finančního a devizového hospodářství státu). Pro tyto případy bude **nutno přijímat opatření vedoucí k eliminaci rizik** a omezení dopadů krizových situací v rámci systému krizového plánování a vypracovat novou generaci typových plánů, které nahradí stávající dokumentaci.

Výsledný materiál „Analýza hrozeb pro Českou republiku“ schválila dne 27. dubna 2016 vláda ČR usnesením č. 369.

Kritická infrastruktura a kybernetická bezpečnost

Dne 1. ledna 2015 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 315 ze dne 8. prosince 2014, kterým se mění nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. **Potřeba novelizace tohoto nařízení** vyplynula jak z aplikační praxe a nutnosti terminologických úprav textu, tak i z požadavku na zapracování problematiky kybernetické bezpečnosti, **v návaznosti na přijetí zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti** a změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti). Změny se dotkly pouze odvětvových kritérií v odvětví energetiky, zdravotnictví, nouzových služeb a komunikačních a informačních systémů (kam byla nově podřazena i oblast kybernetické bezpečnosti).

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

V průběhu roku 2015 tak v návaznosti na tyto změny **MV-GŘ HZS ČR dvakrát aktualizovalo** dle návrhů gesčních ministerstev a jiných ústředních správních úřadů **Seznam prvků kritické infrastruktury**, jejichž provozovatelem je organizační složka státu. V pořadí již druhou aktualizaci seznamu **schválila vláda** svým **usnesením ze dne 25. května 2015 č. 390** a třetí aktualizace seznamu byla schválena vládou dne **2. prosince 2015 usnesením č. 981**.

Aktuálně je tedy v České republice určeno 409 prvků kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je organizační složka státu.

Hospodářská opatření pro krizové stavy

V roce 2015 bylo jedním z hlavních úkolů HZS ČR v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (dále jen "HOPKS") spolupracovat na **realizaci schváleného „Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti ČR na léta 2015-2016“**. Činnost HZS ČR spočívala zejména ve **zpracování nových a upřesňování stávajících technických podmínek (specifikací) pořizovaných věcných prostředků**, které jsou součástí zadávací dokumentace podle ustanovení § 44 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2015 byly SSHR pořízeny a předány do ochraňování HZS ČR tyto věcné prostředky:

- Kontejner pro dálkovou dopravu vody včetně hydraulické ukládací jednotky.
- Čerpací soupravy s kalovým čerpadlem.
- Kontejner pro dálkovou dopravu vody.
- Technické zhodnocení stanoviště dekontaminace.
- Přenosný rámový (portálový) monitor gama záření.
- Obměna hasiva – pěnidla na polární a nepochární kapaliny.

Ve druhé polovině roku 2015 **MV-GŘ HZS ČR** ve spolupráci s HZS krajů **vypracovalo „Požadavek na tvorbu pohotovostních zásob pro potřeby HZS ČR na léta 2017-2018“**, který byl zaslán prvnímú náměstkovi MV pro řízení sekce vnitřní bezpečnosti.

Dne 2. listopadu 2015 podepsali generální ředitel **HZS ČR** a předseda **SSHR** novou **Dohodu o spolupráci při zajišťování HOPKS a související Zápis o ochraňování**. Účelem dohody je zajištění vzájemné spolupráce v oblasti systému HOPKS mezi **MV-GŘ HZS ČR** a **Správou státních hmotných rezerv** při stanovení postupů při použití státních hmotných rezerv pro řešení

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

krizových situací, mimořádné události a pro potřeby základních složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací a dalších činností.

Skladování a ochraňování pořízených pohotovostních zásob je zajišťováno v souladu s uzavřenými ochraňovatelskými smlouvami HZS krajů, ZÚ Hlučín a MV-GR HZS ČR. V roce **2015 došlo k použití věcných prostředků** z pohotovostních zásob vytvořených pro potřeby HZS ČR zejména **v důsledku rozsáhlých požárů travních porostů a lesa** z důvodu dlouhodobého sucha. K masivnějšímu použití věcných prostředků z pohotovostních zásob vytvořených pro podporu činnosti HZS ČR došlo pouze **při cvičení „Zóna 2015“**.

1.2.2 Oddělení instruktáží a školení

Vzdělávání v oblasti krizového řízení

Vzdělávání odborníků v oblasti krizového řízení vychází z platné právní úpravy a uskutečňuje se v souladu s **Koncepcí vzdělávání v oblasti krizového řízení, schválenou usnesením Bezpečnostní rady státu ze dne 16. listopadu 2004 č. 14** (dále jen „Koncepce vzdělávání“). V roce 2015 probíhalo toto vzdělávání opět ve dvou úrovních. Zaprvé získáním kvalifikace cestou **vyššího odborného nebo vysokoškolského vzdělávání** a za druhé dalším **profesním vzděláváním**.

MV-GR HZS ČR v roce 2015 plnilo úlohu odborného **garanta kurzů zvláštní odborné způsobilosti pro výkon správní činnosti při zajištění ochrany obyvatel a krizovém řízení pro úředníky územních samosprávných celků**, které probíhají ve vzdělávacích zařízeních Institutu pro veřejnou správu Praha. V roce 2015 proběhla 2x odborná příprava (zvláštní část) ke zkouškám k ověření zvláštní odborné způsobilosti a 1x samotné zkoušky. Přípravy k ověření se zúčastnilo 62 osob. Jde o kumulovaný počet osob na všech týdnech kurzu. Celkový **počet vydaných osvědčení** zvláštní odborné způsobilosti v roce 2015 byl **24**. Tato hodnota představuje mírný nárůst počtu vydaných osvědčení oproti roku 2014. Pro ostatní cílové skupiny probíhaly kurzy na regionální úrovni v institucích akreditovaných MV.

V souladu s Koncepcí a Plánem hlavních úkolů MV-GR HZS ČR se v roce 2015 uskutečnilo **vzdělávání starostů obcí zaměřené na přípravu na mimořádné události a krizové situace** a jejich řešení.

MV-GR HZS ČR ve spolupráci s dotčenými ministerstvy a dalšími ústředními správními úřady provedlo **vzdělávání starostů obcí s rozšířenou působností** (dále jen „ORP“), včetně

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

primátorů statutárních měst a starostů městských částí hl. m. Prahy formou jednodenního zaměstnání v následujících termínech:

- 3. března 2015 v Institutu veřejné správy Praha, středisko Benešov pro kraje Středočeský, Plzeňský, Ústecký, Liberecký, Karlovarský, Jihočeský a hl. m. Prahu – 91 ORP + 22 městských částí.
- 10. března 2015 v Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč pro kraje Královéhradecký, Pardubický a Kraj Vysočina – 45 ORP.
- 17. března 2015 ve Školním a výcvikovém zařízení Brno pro kraje Jihomoravský, Moravskoslezský, Olomoucký, Zlínský – 69 ORP.

HZS krajů ve spolupráci s krajskými úřady, obecními úřady ORP, složkami IZS a dotčenými správními úřady na úrovni kraje provedly v roce 2015 **vzdělávání starostů obcí ve své územní působnosti**.

V roce 2015 již standardně probíhala **spolupráce HZS ČR s vysokými školami s akreditovanými programy v oblasti bezpečnosti**. Příslušníci HZS ČR působili na mnoha školách **jako lektori, konzultanti**, podíleli se na vedení či oponenturách bakalářských a diplomových prací, dále na spolupráci při tvorbě vzdělávacích programů nebo obsahové náplni předmětů a praktické výuce. **S vybranými vysokými školami se každoročně uskutečňuje odborný seminář. 5. ročník** tohoto semináře se uskutečnil dne 6. listopadu 2015 v Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč.

V rámci odborné přípravy příslušníků HZS ČR v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení byla pravidelně organizována **instrukčně metodická zaměstnání** (dále jen „IMZ“) **pro tyto cílové skupiny**:

- **Náměstci ředitelů HZS krajů pro prevenci a civilní nouzovou připravenost.**
- **Vedoucí oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS krajů a ředitele odboru ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS hl. m. Prahy.**

Ve dnech 28. - 29. dubna 2015 se ve Školním a výcvikovém zařízení Brno uskutečnil **2. odborný seminář k problematice ochrany obyvatelstva a krizového řízení určený pro příslušníky** (vedoucí oddělení a pracovišť, metodiky) **HZS krajů**.

Do programů IMZ a odborných seminářů jsou vždy zařazovány aktuální informace z oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení. Pravidelné organizování IMZ je důležitým

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

prostředkem pro vzájemné informování, přenášení úkolů a současně zpětnou vazbu o dění a potřebách HZS krajů.

Preventivně výchovná činnost

V souladu s **Pokynem GŘ HZS ČR č. 6/2015 k realizaci preventivně výchovné činnosti** u HZS ČR bylo na úseku preventivně výchovné činnosti (dále jen „PVČ“) za rok 2015 prováděno pravidelné a systémové vzdělávání a probíhaly plánované projekty a programy PVČ. Především se činnost zaměřila na **vzdělávání a výchovu dětí a mládeže**, což je základní pilíř celé přípravy obyvatelstva. V roce 2015 HZS ČR pokračoval v dobře rozvinuté **spolupráci s mateřskými, základními a středními školami**, a to jak formou různých přednášek a **besed ve školách**, tak také umožněním **exkurzí na stanicích HZS krajů**. Dále se věnoval **přípravě stávajících pedagogických pracovníků, ale také přípravě budoucích učitelů** na pedagogických fakultách. Dalším z hlavních úkolů roku 2015 byla **příprava seniorů a vzdělávání specifických skupin obyvatelstva**, zejména osob se zdravotním postižením. Doplňkovou formou vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva pak byly různé **projekty a programy PVČ, pohybově-vědomostní soutěže, jednorázové akce** pro veřejnost, **informování občanů regionálními tiskovinami, rozhlasovými a televizními stanicemi, letáky či různými brožurami**.

V roce 2015 bylo v rámci **projektu Hasík CZ proškolen 53 315 dětí**. Oproti roku 2014 je to nárůst o 19,4 %. Jedním z důvodů navýšení je i fakt, že se k projektu připojily HZS Ústeckého kraje a HZS Královéhradeckého kraje. Projekt se tak již realizuje u 10 HZS krajů. Dále příslušníci HZS ČR zrealizovali mimo projekt Hasík CZ **dalších 850 aktivit**, kterých se **zúčastnilo 55 678 žáků**. Oproti roku 2014 je to navýšení o 23,3 %.

V roce 2015 bylo příslušníky HZS ČR **proškolen 1 822 učitelů mateřských, základních a středních škol**. Oproti roku 2014 příslušníci proškolili o 39,72 % více učitelů.

V roce 2015 uskutečnili příslušníci HZS ČR celkem **34 přednáškových akcí, kterých se zúčastnilo 1 828 studentů vysokých škol**. Přednášky jsou zaměřeny na přípravu v oblasti ochrany obyvatelstva v souladu s usnesením vlády č. 734/2011 a Koncepcí vzdělávání v oblasti krizového řízení.

Příprava seniorů probíhala nejčastěji ve spolupráci s kluby seniorů a v rámci Senior akademií. Příslušníci HZS ČR tak **proškolili 4 006 seniorů při 133 akcích**, což je ve srovnání s rokem 2014 nárůst počtu účastníků o 9,96 %.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

V roce 2015 došlo k poklesu počtu účastníků **pohybově-vědomostních soutěží**, kdy se v porovnání s rokem 2014 zúčastnilo **13 374 soutěžících**, což je pokles o 29,45 %. Vysoký počet účastníků v roce 2014 je však značně ovlivněn pořádáním interaktivní vědomostní soutěže „Staň se záchranářem“, které se zúčastnilo 11 724 účastníků.

Tabulka č. 1: Aktivity

	2013		2014		2015	
	Počet aktivit	Počet účastníků	Počet aktivit	Počet účastníků	Počet aktivit	Počet účastníků
Pro předškolní zařízení (mimo projektu Hasík CZ a pohybově-vědomostních soutěží)	173	10 973	221	10 709	272	12 246
Pro základní a střední školy (mimo projektu Hasík CZ a pohybově-vědomostních soutěží)	363	40 357	404	34 444	578	43 432
Pro vysoké školy	33	848	70	2021	34	1828
Pro aktivní populaci (mimo přípravu učitelů)	266	59 303	182	46 265	238	43 526
Pro seniory	101	3173	104	3643	133	4006
Pro osoby invalidní a se zdravotním postižením	31	858	26	677	35	801
Příprava učitelů	99	3558	76	1304	56	1822
Pohybově-vědomostní soutěže	66	10 906	61	18 958	76	13 374
Exkurze na stanicích	4121	110 154	3986	102 972	3584	107 124
Projekt Hasík CZ	1980	43 394	2084	44 642	2003	53 315

Vzdělávání pedagogů v oblasti ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

V závěru roku 2013 byla Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy **udělena MV-GŘ HZS ČR akreditace vzdělávacích programů „Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (OČMU)“ pro učitele základních a středních škol**. Na základě udělené akreditace mohou HZS krajů připravovat vzdělávací akce (semináře, kurzy) pro učitele a vydávat jim osvědčení o absolvování. Akreditované vzdělávací programy jsou začleněny do systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

V roce 2015 proběhly ve všech krajích **kurzy pro učitele**, které z větší části **organizovaly HZS krajů**. Část kurzů byla uspořádána za účasti HZS krajů **pod hlavičkou Národního institutu pro další vzdělávání**. V roce 2015 bylo celkem **proškoleno 1822 učitelů**.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Zpracování Plánu cvičení orgánů krizového řízení – upřesnění na léta 2016-2018

V roce 2015 byl v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 písm. j) krizového zákona zpracován „Plán cvičení orgánů krizového řízení – upřesnění na léta 2016 – 2018“. Tento dokument stanovuje střednědobý výhled organizace cvičení orgánů krizového řízení na ústřední úrovni řízení plánovaná na následující tři roky. Na jeho zpracování se **podílela stálá pracovní skupina ustanovená usnesením Výboru pro civilní nouzové plánování ze dne 20. 9. 2011 č. 343**. Plán cvičení byl projednán a schválen usnesením č. 51 dne 6. října 2015 na schůzi Bezpečnostní rady státu.

Cvičení ZÓNA 2015

Ve dnech **22. – 24. září 2015** se uskutečnilo cvičení orgánů krizového řízení pod názvem „ZÓNA 2015“, které bylo zaměřeno na **prověření činnosti ústředních správních úřadů, územních správních úřadů, orgánů kraje, obcí s rozšířenou působností a vybraných obcí, složek integrovaného záchranného systému a dalších subjektů zařazených do Vnějšího havarijního plánu Jaderné elektrárny Temelín** při řešení mimořádné události vzniklé v souvislosti se simulovanou havárií na Jaderné elektrárně Temelín.

Na ústřední úrovni byly stanoveny hlavní cíle cvičení, které si jednotliví cvičící rozpracovali podle své působnosti. **V průběhu cvičení se řešila zejména:**

- Činnost organizace havarijní odezvy ČEZ ETE a komunikačních toků s orgány krizového řízení při vzniku a průběhu mimořádné události (MU).
- Činnost orgánů krizového řízení podle vnějšího havarijního plánu (VHP) ČEZ ETE.
- Činnost krizových štábů všech úrovní při vzniku MU, včetně aktivace a zasedání Ústředního krizového štábu (ÚKŠ) a jeho odborných pracovních skupin (pro nové členy ÚKŠ to byla forma odborné přípravy).
- Činnost orgánů krizového řízení ČR podle „Úmluvy o včasném oznamování jaderné nehody“, podle „Úmluvy o pomoci v případě jaderné nebo radiační nehody“ a podle „Rozhodnutí Rady 87/600/Euroatom o opatřeních Společenství pro včasnou výměnu informací v případě radiační mimořádné situace“.
- Činnost orgánů krizového řízení při přijímání neodkladných ochranných opatření (varování, ukrytí, jódová profylaxe, evakuace, dekontaminace).
- Činnost vybraných složek radiační monitorovací sítě.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

- Prověření aktuálnosti dokumentace k radiační havárii (VHP ČEZ ETE, typový plán „Radiační havárie“, Ústřední poplachový plán IZS a uzavřené dohody o plánované pomoci na vyžádání).
- Informovanost obyvatelstva o vzniku MU2, MU3 a o vývoji situace cestou hromadných sdělovacích prostředků.
- Součinnost ústředních správních úřadů v procesu řešení požadavků na věcné zdroje.

Cvičení „ZÓNA 2015“ (dále jen „cvičení“) se od předchozích **odlišovalo celkovým pojetím**. Dosud byly všechny činnosti vykonávané v průběhu cvičení předem detailně naplánovány a všichni účastníci s nimi byli dopředu seznámeni. Nyní byli **účastníci cvičení obeznámeni pouze s klíčovými body** cvičení a **v samotném průběhu reagovali na jednotlivé rozehry – pro cvičící předem neznámé situace**. Jednalo se například o změny meteorologické situace, začátek a konec úniku radioaktivních látek, výsledky monitorování radiační situace, dopravní nehodu na evakuační trase a také rozehry situací, ze kterých vyplývaly požadavky na věcné zdroje, uplatňované standardními postupy. Vzhledem k tomu, že tento přístup byl zvolen poprvé, **cvičení bylo realizováno především štábní formou**, s minimálním nasazením vyčleněných sil a prostředků integrovaného záchranného systému (IZS) do praktických činností.

MV-GŘ HZS ČR zpracovalo s využitím podkladů od cvičících subjektů a rozhodčích cvičení materiál **Vyhodnocení cvičení ZÓNA 2015**, který byl poté projednán a dopracován v rámci pracovní skupiny sestavené k přípravě, provedení a vyhodnocení cvičení ZÓNA 2015. Poté byl 22. března 2016 **materiál projednán a schválen na 65. schůzi Výboru pro civilní nouzové plánování usnesením č. 409**.

1.2.3 Oddělení ochrany obyvatelstva

Naplňování dohody s Českým červeným křížem

V roce 2010 byla podepsána dohoda o plánované pomoci na vyžádání s Českým červeným křížem (dále jen „ČČK“), jejímž předmětem je **pomoc při provádění záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech** a při ochraně obyvatelstva, zejména pak součinnost při **zabezpečení výstavby a provozu materiálních základů humanitární pomoci**. Pomoc bude zajištěna tzv. humanitárními jednotkami ČČK. V současnosti jsou zřízeny **humanitární jednotky ČČK při 56 Oblastních spolicích ČČK**, z toho 7 jednotek sestavilo své stavební a provozní týmy pro humanitární základnu, které jsou zahrnuty do Ústředního

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

poplachového plánu. V srpnu 2015 proběhlo v Jihomoravském kraji celostátní cvičení **humanitárních jednotek ČČK**, které bylo zaměřeno na zřízení a provoz evakuačního centra a poskytování první pomoci zraněným osobám. V říjnu 2015 proběhl v Praze **kurz instruktorů humanitárních jednotek**, jehož absolventi dosáhli kvalifikace pro funkci velitele humanitární jednotky ČČK nebo velitele její sekce. Následující měsíc se v Olomouci uskutečnilo **cvičení členů humanitárních jednotek ČČK**.

Pracovní skupina „Dobrovolnictví při mimořádných událostech a krizových stavech“

Pracovní skupina byla **vytvořena na počátku roku 2011** v rámci Evropského roku dobrovolnictví v působnosti odboru prevence kriminality MV a její **členové se od té doby stále setkávají**. Kromě pravidelné vzájemné výměny informací a zkušeností z oblasti poskytování humanitární pomoci v ČR i v zahraničí se v roce 2015 jejich činnost zaměřila především na přípravu **odborné konference s názvem „Pomáháme společně“**, která se uskutečnila v březnu 2016.

Stav úkrytového fondu

V roce 2015 pokračoval proces **vyřazování stálých úkrytů z evidence vedené u HZS krajů**, a to na základě žádosti vlastníka úkrytu nebo z podnětu HZS kraje na základě výsledků kontrolní činnosti. **Počet vyřazených úkrytů v roce 2015** a počet úkrytů, **vedených v evidenci k 31. 12. 2015** po jednotlivých krajích, je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 2: Počet krytů

HZS kraje	hl. m. Prahy	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Moravskoslezský	Zlínský	Celkem
Vyřazené úkryty v roce 2015	10	12	0	5	1	8	0	1	3	3	14	5	3	1	66
Počet stálých úkrytů	763	147	31	106	83	179	16	31	81	72	127	80	187	58	1961

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

EU CBRN Akční plán – implementace

Akční plán byl přijat Radou EU v listopadu 2009 (15505/1/09 REV 1). Tento dokument je zaměřen zejména na zvyšování CBRN bezpečnosti ve státech EU. V roce 2015 proběhlo závěrečné vyhodnocení implementace EU CBRN Akčního plánu. Jednotlivé členské státy poskytly Komisi podklady týkající se implementace EU CBRN Akčního plánu v jednotlivých oblastech (chemie; radiační a jaderná oblast; biologie; horizontální opatření; výbušniny) a také vyplnily dotazník týkající se dalších potřeb a cílů v CBRN oblasti do budoucna. Na základě těchto podkladů vytvořila Komise Závěrečnou zprávu o průběhu implementace EU CBRN Akčního plánu a o zvýšení bezpečnosti výbušnin, která byla projednána na jednání CBRN poradní skupiny v listopadu 2015. Činnost CBRN poradní skupiny bude pokračovat i v roce 2016 a bude směřovat zejména na vytyčení dalších cílů v CBRN oblasti a vytvoření dalšího materiálu, který by nahradil EU CBRN Akční plán. Nadále pokračovala i výměna informací mezi odborníky jednotlivých členských států přes webové stránky zřízené Komisí, kde jsou k dispozici všechny dokumenty týkající se EU CBRN Akčního plánu včetně prezentací činností členských států v předmětné oblasti, výsledků studií, výsledků dotazníkových šetření, informací o projektech atd. Tyto stránky jsou přístupné všem členům pracovních skupin na základě přiděleného hesla.

Databáze odborníků

Databázi odborníků (tj. přehled expertů na národní úrovni v oblasti jaderné, chemické a biologické ochrany) spravuje MV-GŘ HZS ČR na základě Sdělení o registraci oznámení o zpracování osobních údajů a v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Odborníci registrovaní v databázi mohou být využiti pro účely vysílání do záchranných a humanitárních operací nebo pro poskytování odborných informací v případě mimořádných událostí spojených s výskytem nebezpečných látek v České republice i v zahraničí. Databáze byla aktualizována v roce 2013, celkem je v ní zahrnuto 44 odborníků.

Analýza havarijní připravenosti – národní radiační havarijní plán

V roce 2013 byla zahájena spolupráce SÚJB a MV-GŘ HZS ČR s cílem stanovit budoucí obsah Národního radiačního havarijního plánu. Dle nového atomového zákona Národní radiační havarijní plán vypracuje SÚJB ve spolupráci s Ministerstvem vnitra do 4 let od nabytí účinnosti tohoto zákona. Tento plánovací dokument bude schvalovat vláda. V roce 2015 proběhlo několik jednání mezíresortní pracovní skupiny vytvořené k prodiskutování obsahu

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Národního radiačního havarijního plánu. Meziřesortní pracovní skupina se zabývala zejména **kompetencemi jednotlivých orgánů státní správy při řešení radiační mimořádné události**. Plánovaný obsah Národního radiačního havarijního plánu byl schválen jako příloha vyhlášky o podrobnostech k zajištění zvládnutí radiačních mimořádných událostí. Předpokládá se, že činnost meziřesortní pracovní skupiny k obsahu Národního radiačního havarijního plánu bude pokračovat na podzim 2016, kdy budou již projednávány podklady SÚJB pro Národní radiační havarijní plán.

Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva v České republice

V souladu s Konceptí ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, část 5. Základní úkoly pro realizaci stanovených priorit ochrany obyvatelstva, byla v průběhu roku 2015 zpracována a předložena vládě ČR Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva v České republice. Obsahem této zprávy je shrnutí úkolů a stav jejich plnění za poslední tři roky, zhodnocení reálnosti plnění úkolů pro následující období a návrh případných úprav jak obsahových, tak úprav termínů plnění. **Vláda ČR na svém jednání, dne 2. prosince 2015, přijala usnesení č. 977, kterým předložený dokument schvaluje jako celek a souhlasí s navrhovanými opatřeními.** Zároveň uložila úkoly pro dosažení stanovených strategických cílů.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

1.3 Odbor civilní nouzové připravenosti a strategií

1.3.1 Oddělení civilní nouzové připravenosti

Aktivity MV-GŘ HZS ČR v oblasti civilní nouzové připravenosti (CNP) se v roce 2015 zaměřovaly na **rozvoj spolupráce s ostatními členskými státy EU a mezinárodními organizacemi zejména v rámci EU.**

Tuto spolupráci zabezpečovalo oddělení CNP plněním úkolů při **zastupování ČR** především v pracovní skupině **Rady EU pro civilní ochranu (PROCIV)**, ve **výboru Evropské komise pro civilní ochranu** a dalších odborných skupin souvisejících s civilní ochranou.

Evropská unie (EU)

V roce 2015 proběhlo celkem **9 jednání PROCIV**. V první polovině roku 2015 se zástupci ČR během lotyšského předsednictví v Radě EU zúčastnili **pracovního semináře k tématu zohledňování zdravotního poškození při zvládání katastrof**, který se konal ve dnech 12. – 13. ledna 2015 v Rize. V návaznosti na tento předsednický seminář byly v rámci jednání PROCIV předloženy k uvedenému tématu **závěry Rady, ke kterým oddělení CNP připravovalo instrukce a uplatňovalo připomínky ČR**. Dále se za účasti zástupců ČR uskutečnily následující významné události. Ve dnech 14. – 18. března 2015 proběhla v japonském městě Sendai **3. světová konference ke snižování rizika katastrof**, jejímž cílem bylo přijetí nového akčního rámce pro období 2015 – 2030. Ve dnech 29. – 30. dubna 2015 se ve městě Jūrmala v Lotyšsku uskutečnilo **34. setkání generálních ředitelů civilní ochrany**, v rámci kterého byl zejména diskutován pokrok v oblasti civilní ochrany v souvislosti s přijetím prováděcích pravidel k Rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie. V neposlední řadě se ve dnech 6. – 7. května 2015 v Bruselu konalo v pořadí již **páté Evropské fórum civilní ochrany na téma „Partnerství a Inovace“**. Účelem tohoto ročníku fóra bylo propojit komunitu zabývající se civilní ochranou (EU, OSN, nevládní organizace, soukromé společnosti, akademický sektor, aj.), posílit mezi nimi vzájemnou spolupráci a poukázat na inovativní způsoby a metody zaměřené na řešení katastrof (např. využití bezpilotních systémů v civilní ochraně).

V druhé polovině roku 2015 vystřídal Lucembursko v čele Rady EU Lotyšsko a zároveň tím zahájilo poslední šestměsíční období předsednického tria zemí „Itálie – Lotyšsko – Lucembursko“. V rámci lucemburského předsednictví se zástupci ČR zúčastnili pracovního

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

semináře na téma „Koordinace a spolupráce mezi orgány humanitární pomoci a civilní ochrany po přírodních nebo člověkem způsobených katastrofách“, který se ve dnech 15. – 16. července 2015 uskutečnil v Lucemburku. Během následujících jednání PROCIV se oddělení CNP podílelo na **zpracování předsednické zprávy zahrnující výstupy z tohoto semináře a doporučení**, které mají přispět **k lepší koordinaci** a spolupráci obou **orgánů při reakci EU na katastrofy**. Zástupci ČR se rovněž zúčastnili **35. setkání generálních ředitelů civilní ochrany**, které se uskutečnilo ve dnech 24. – 25. září 2015 v Lucemburku. V rámci tohoto jednání Evropská komise především informovala o pokroku v rozvoji Evropských kapacit pro odezvu na mimořádné události. Zároveň se diskutovala **možnost použití mechanismu civilní ochrany Unie během migrační krize**.

V roce 2015 také proběhly za přítomnosti zástupců ČR **čtyři setkání komitologického výboru Evropské komise pro civilní ochranu (CPC)**. Na těchto jednáních CPC se především **řešily** otázky související se **začleněním Evropských zdravotních jednotek do Evropských kapacit pro odezvu na mimořádné události v rámci mechanismu civilní ochrany Unie**, ale také opatření v oblasti předcházení katastrofám. V souvislosti s povinnostmi členských států EU vyplývajícími z mechanismu civilní ochrany Unie zaslalo oddělení CNP v prosinci Evropské komisi požadovanou zprávu týkající se posouzení rizik v ČR.

I nadále je veden **systém Euroagenda MV-GŘ HZS ČR**, do kterého bylo v roce 2015 zaevidováno více než 2000 dokumentů.

Evropský program na ochranu kritické infrastruktury (EPCIP)

Oddělení CNP nadále plní funkci kontaktního místa ČR v rámci evropské kritické infrastruktury a v součinnosti s MPO a MD **podává Evropské komisi zprávy o plnění úkolů** vyplývajících z právních předpisů EU v této oblasti. Dne 7. července 2015 proběhlo každoroční **jednání kontaktních osob členských států EU**, v rámci kterého Evropská komise informovala o aktivitách souvisejících s prováděním nového přístupu k EPCIP prostřednictvím pilotních projektů vybraných evropských kritických infrastruktur (Elektrická přenosová síť, Plynová přenosová síť, GALILEO a EUROCONTROL). Před tímto jednáním se ve dnech 16. – 17. dubna 2015 v bruselském sídle Evropské komise uskutečnila **výroční konference platformy Evropské referenční sítě pro ochranu kritické infrastruktury (ERNICIP)**, jejímž účelem bylo informovat komunitu evropského výzkumu v oblasti ochrany kritické infrastruktury o výsledcích revize ERNICIP a zároveň prodiskutovat další možnosti jejího vývoje v následujících letech. Zástupci ČR také participovali při jednáních o obsahu a výstupech

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Programu „Prevence, připravenost a zvládání následků teroristických útoků a jiných rizik spojených s bezpečností (CIPS)“ a podíleli se na aktivitách souvisejících se spoluprací členských států EU s třetími státy v oblasti ochrany kritické infrastruktury.

Výbor pro civilní nouzové plánování (VCNP)

Problematika patřící do oblasti civilní nouzové připravenosti je z pohledu národní úrovně řešena a **projednávána na jednom z pracovních výborů Bezpečnostní rady státu**, tj. na schůzích Výboru pro civilní nouzové plánování. **MV-GŘ HZS ČR zajišťuje činnost VCNP a výkon funkce jeho sekretariátu.**

VCNP v rámci své **působnosti, tj. v oblasti zajišťování připravenosti státu na mimořádné události**, posuzuje a **projednává koncepční návrhy a aktivity ústředních správních úřadů**, dále **zabezpečuje mezíresortní koordinaci** a vyhodnocuje realizaci navrhovaných opatření. V neposlední řadě **navrhuje provedení nezbytných preventivních opatření**, která jsou dále postupována k projednání na schůzi Bezpečnostní rady státu, která je pracovním orgánem vlády pro koordinaci problematiky bezpečnosti ČR.

Základní rámec činnosti VCNP, podle kterého pracovali a pracují členové tohoto Výboru každoročně tedy i v roce 2015, **představuje schválený roční plán**. V uplynulém roce se uskutečnily celkem tři řádné **schůze, a to v březnu, v září a v prosinci**.

Kromě řádných zasedání **rozhodoval VCNP** na základě požadavku předkladatelů materiálů v minulém roce dvakrát tzv. **procesem tiché procedury**. K projednání materiálu metodou tiché procedury se přistupuje v období mezi schůzemi a to v odůvodněných případech, kdy nelze materiál předložit standardním způsobem.

K **nejvýznamnějším materiálům projednávaným v roce 2015** na řádných schůzích a procesem tiché procedury patřily:

- Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva v ČR (předkladatel MV).
- Analýza hrozeb pro ČR (předkladatel MV).
- Zpráva o stavu plnění neuzavřených úkolů vyplývajících z optimalizace současného bezpečnostního systému ČR (předkladatel MV).
- Aktualizace Koncepce environmentální bezpečnosti, a to na období 2016-2020 s výhledem do roku 2030 (předkladatel MŽP).
- 2. a 3. aktualizace seznamu prvků kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je organizační složka státu (předkladatel MV).

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

- Vyhodnocení Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti ČR na léta 2013-2014 (předkladatel SSHR).
- Plán cvičení orgánů krizového řízení – upřesnění na léta 2016 – 2018 (předkladatel MV).
- Zpráva o výsledcích vyhodnocení připravenosti a reakce ČR na epidemii Eboly (předkladatel MZ).

Přehled o činnosti VCNP včetně úplného seznamu materiálů projednávaných v rámci činnosti VCNP v roce 2015 je k dispozici na webových stránkách HZS ČR www.hzscr.cz v části CNP a strategie, Výbor pro civilní nouzové plánování.

1.3.2 Oddělení strategií

Koncepční a strategické materiály

V roce 2015 se oddělení strategií podílelo na **zpracování těchto zásadních materiálů**:

- **Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR.** Dokument představuje národní adaptační strategii ČR, která kromě zhodnocení pravděpodobných dopadů změny klimatu obsahuje návrhy konkrétních adaptačních opatření, legislativní a částečnou ekonomickou analýzu.
- Aktualizace **Koncepce environmentální bezpečnosti**, a to na období 2016-2020 s výhledem do roku 2030. Cílem koncepce je omezit riziko vzniku krizových situací vyvolaných interakcí životního prostředí a společnosti.
- **Střednědobé vyhodnocení Státní politiky životního prostředí**, které slouží ke sledování plnění jednotlivých cílů Státní politiky životního prostředí.

Zpráva o stavu plnění neuzavřených úkolů vyplývajících z optimalizace současného bezpečnostního systému ČR

V letech 2014 - 2015 MV-GŘ HZS ČR ve spolupráci s ostatními dotčenými ministerstvy zpracovalo **7 zbývajících úkolů**, jejichž plnění bylo obsaženo v materiálu Zpráva o stavu plnění neuzavřených úkolů vyplývajících z optimalizace současného bezpečnostního systému ČR. Dle hlavních gestorů jsou **3 úkoly splněny**, **2 úkoly budou splněny** nabytím účinnosti novel dotčených zákonů. Zbývajících **2 úkoly** byly vyjmuty a **budou řešeny samostatně** v gesci MO. Úkoly vyplývající z optimalizace současného bezpečnostního systému ČR byly tímto vyřešeny.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Spolupráce s vysokými školami vzdělávající odborníky v oblasti bezpečnosti

Ve dnech 5. – 6. listopadu 2015 se v IOO LB uskutečnil **5. ročník odborného semináře pro vysoké školy vzdělávající odborníky v oblasti bezpečnosti** (dále jen „seminář“). Z pozvaných 15 představitelů vysokých škol se jednání zúčastnili **zástupci 13 vysokých škol**. Odborný program semináře byl rozdělen do čtyř tematických bloků. V prvním bloku bylo **prezentováno civilní nouzové plánování v NATO**. Činnosti psychologické služby HZS ČR se zaměřením na **poskytování psychosociální pomoci osobám zasaženým mimořádnou událostí** a jednání a komunikaci s osobami se zdravotním postižením při mimořádné události byl věnován druhý blok. Ve třetím bloku byli účastníci semináře seznámeni se **Zprávou o stavu ochrany obyvatelstva v ČR** a o aktuálním dění v oblasti výchovy a vzdělávání v ochraně obyvatelstva a krizového řízení. Závěrečný blok byl orientován na **humanitární pomoc a mezinárodní záchranné operace**.

Elektronický sborník prezentací ze semináře je zveřejněn na webových stránkách HZS ČR www.hzscr.cz v části CNP a strategie, Konference.

V diskusi v průběhu semináře **zástupci vysokých škol velmi kladně hodnotili přístup MV-GŘ HZS ČR** ke spolupráci s vysokými školami.

Především ocenili možnost **prohlídky** včetně odborného výkladu postavené **materiální základny humanitární pomoci**, která se uskutečnila dne 13. května 2015 v objektu Skladovacího a opravárenského zařízení HZS ČR v Drahanovicích (Olomoucký kraj). Této akce se zúčastnili vyučující i studenti 8 vysokých škol (celkem 103 osob).

Rovněž **vyzdvihli pravidelné pořádání seminářů**, které je pro ně možností diskutovat přednesenou problematiku s lektory a současně si vzájemně vyměňovat zkušenosti se vzděláváním bezpečnostní problematiky.

Za velmi přínosné pro jejich práci považují **elektronické zasílání aktuálních informací** z oblasti bezpečnosti.

Bezpečnostní výzkum (BV)

Oddělení strategií v roce 2015 pokračovalo v aktivitách souvisejících s bezpečnostním výzkumem. Dle míry podpory se bezpečnostní výzkum dělí na programy ve veřejné soutěži a ve veřejné zakázce. Rok 2015 byl specifický tím, že **předchozí programy**, tzn. „Program bezpečnostního výzkumu ČR na léta 2010-2015 (BV II/2-VS)“ a „Bezpečnostní výzkum pro

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

potřeby státu v letech 2010 až 2015 (BV II/1-VZ)“ **se chýlily ke konci** (byť BV II/1-VZ byl prodloužen o rok do konce roku 2016) a proto byly postupně **zahajovány 2 nové programy**:

- **Program bezpečnostního výzkumu ČR 2015–2020 (BV III/1-VS) – veřejná soutěž.**
- **Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2016–2021 (BV III/2-VZ) – veřejná zakázka.**

Pro každý Program byla jmenována **Rada**, ve které **má MV-GŘ HZS ČR** z pozice hlavní složky **IZS své zástupce**. U začínajících Programů z toho vyplývá **výběr vhodných projektů** formou odborného hodnocení předložených výzkumných záměrů BV. Pro příslušné realizované projekty bezpečnostního výzkumu **zastávají členové oddělení strategií úlohu odborných garantů**. U Programů v závěrečné fázi pak zejména závěrečné hodnocení výzkumných projektů BV formou účasti (**členství**) **v pracovních skupinách**. Pozn.: Výzkumný záměr přechází na výzkumný projekt podpisem smlouvy s MV.

Posláním BV, respektive jeho Programů je **zajištění a podpora výzkumných potřeb státu** (resp. orgánů státní správy) **v oblasti bezpečnosti** a podpora výzkumné a vývojové aktivity v oblasti bezpečnosti státu a jeho občanů.

Činnost odborné podskupiny pro vyhodnocování CBRN štábu MV-GŘ HZS ČR

Odborná podskupina pro vyhodnocování CBRN štábu MV-GŘ HZS ČR se, na základě své gesce, ve dnech 22. – 24. září 2015 **podílela na cvičení ZÓNA 2015**. Toto cvičení bylo zaměřeno na řešení simulované radiační havárie na Jaderné elektrárně Temelín. Koordinaci cvičení zajišťovalo MV-GŘ HZS ČR ve spolupráci s dalšími dotčenými ústředními úřady (zejména SÚJB), správními úřady Jihočeského kraje a složkami IZS, z jejichž zástupců byla vytvořena řídicí skupina k přípravě a vyhodnocení cvičení. Další cvičení tohoto typu je plánováno na rok 2017.

NATO

Také v roce 2015 **rostl** v NATO a mezi členskými státy **význam civilní připravenosti** (civil preparedness) **a národní odolnosti** (national resilience) **jako nezbytných předpokladů** pro plnohodnotné **plnění** jednoho ze základních **úkolů NATO – kolektivní obrany**. **Pokračovalo se také v plnění úkolů** vyplývajících z Politické směrnice CNP NATO na léta 2014 – 2017.

V rámci NATO se odbor CNP a strategií podílí na práci **Výboru pro civilní nouzové plánování (CEPC)** a **Skupině pro civilní ochranu (CPG)**. Plenární jednání CEPC i CPG

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

se uskutečnila v roce 2015 tradičně dvakrát – na jaře a na podzim. ČR je také členem **Ad-hoc skupiny CEPC pro raketovou obranu**. Ta zůstává jednou z priorit NATO. V prosinci 2015 se zástupce MV-GŘ HZS ČR zúčastnil jednání této pracovní skupiny ve Washingtonu, USA.

Výbor CEPC i jeho plánovací skupina CPG pokračovali v práci nad úkoly plynoucími z aliančního Summitu ve Walesu, především s ohledem na **otázky týkající se zvýšení národní odolnosti v oblasti ochrany obyvatel a ochrany kritické infrastruktury v případě hybridních hrozeb**, a možnosti civilní podpory vojenského akčního plánu připravenosti (RAP).

V květnu zaúkolovala Severoatlantická rada (NAC) výbor **CEPC**, aby zjistil stav **národních legislativ a organizační schopnosti členských států zajistit rychlé překračování hranic**, včetně průjezdu územím, jednotkami sil velmi rychlé a rychlé reakce, tzv. VJTF, resp. NRF. Výbor **CEPC zprávu o překračování hranic vypracoval**, a v listopadu předal NAC, který na základě vyhodnocení této zprávy opět zadal úkol CEPC implementovat v civilním sektoru základní opatření usnadňující průjezd těchto jednotek. V květnu 2015 **NAC schválil zprávu CEPC o hybridních hrozbách a zlepšení národní odolnosti**. V návaznosti na tento dokument **CEPC začal na podzim 2015 připravovat zprávu o stavu civilní připravenosti**.

V červnu se ve Švédském Stockholmu **konal seminář** skupiny CPG na téma: „**Praktické nástroje změněného pohledu CPG na plánování na mimořádné události velkého rozsahu**“. Semináře se účastnili dva příslušníci HZS ČR.

Ve dnech 10. až 13. 11. 2015 **proběhlo v prostorách MV-GŘ HZS ČR šesté setkání ředitelů a expertů školicích center pro chemické, biologické radiologické a nukleární (CBRN) látky**. Seminář pořádaný MV-GŘ HZS ČR společně s Ad-hoc pracovní skupinou CPG NATO pro CBRN byl pořádaný v rámci implementace aliančního projektu Nezávazných směrnic a minimálních standardů v oblasti CBRN pro záchranáře.

Euroatlantické koordinační středisko pro řešení mimořádných událostí (EADRCC) **koordinovalo** během roku 2015 mezinárodní **humanitární pomoc v Albánii při povodních a v Iráku, Srbsku a v Turecku při zvládnutí náporu syrských uprchlíků**. Mezi pravidelné činnosti **EADRCC** patří **pořádání cvičení, seminářů či konferencí**. V září 2015 se ve Lvovské oblasti na Ukrajině uskutečnilo **mezinárodní cvičení týmů „Ukrajina 2015“**. V přípravném týmu výše uvedeného cvičení byl i příslušník HZS ČR. V dubnu 2015 se v Bruselu konal **seminář, ve kterém se řešily aspekty zapojení dobrovolných záchranných sborů**

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

do národních systémů civilní ochrany. Příslušník MV-GŘ HZS ČR předsedal jednomu z panelů semináře a prezentoval také systém fungování jednotek SDH v ČR.

Koordinované **prosazování civilních bezpečnostních zájmů ČR v oblasti CNP NATO** je zajišťováno prostřednictvím pravidelných **koordinačních schůzek** organizovaných v prostorách MV-GŘ HZS ČR za účasti odborných **pracovníků ústředních správních úřadů zastupujících ČR v plánovacích výborech a skupinách CNP NATO**. Koordinační schůzky byly v roce 2015 uspořádány ve dnech 24. 4. a 2. 11.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

1.4 Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč

1.4.1 Vzdělávací činnost

Mezinárodní kurzy

17. ročník mezinárodního výcvikového kurzu na ochranu proti chemickým zbraním pod hlavičkou Organizace pro zákaz chemických zbraní se sídlem v Haagu (Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons – OPCW) a Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Zastoupeny byly tyto země: Alžírsko, Ázerbájdžán, Kongo-Brazzaville, Kostarika, Jordánsko, Malajsie, Pákistán, Panama, Paraguay, Portugalsko, Rumunsko, Súdán, Turecko, Uganda, Ukrajina a Velká Británie.

Kvalifikační, specializační a zdokonalovací kurzy a další vzdělávací aktivity

Druhy kurzů realizované v roce 2015:

- Specializační kurz – Kontrolní činnost.
- Specializační kurz – Stavební prevence.
- Specializační kurzy JSVV (prodloužení specializace, periodické přezkoušení).
- Radiační ochrana Z (získání specializace).
- Radiační ochrana P (prodloužení specializace).
- Detekce, monitorování a odběr vzorků nebezpečných chemických látek.
- Obsluha programového balíku SEOD HZS „Z“ (získání specializace).
- Obsluha programového balíku SEOD HZS „P“ (prodloužení specializace).
- Kurz pro pracovníky chemických laboratoří HZS krajů – chemická část.
- Kurz pro pracovníky chemických laboratoří HZS krajů – radiační část.
- Cvičení krizového štábu.
- Kurz krizového řízení pro TRIVIS Praha.
- Kurzy vyrozumění a varování.
- Periodické přezkoušení obsluh zadávacích terminálů Jednotného systému varování a vyrozumění.

Instrukčně-metodická zaměstnání, semináře a ostatní akce

- Odborný seminář pro vysoké školy vzdělávající odborníky v oblasti bezpečnosti.
- Cvičení krizového štábu ORP Polička.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Pracovníci IOO se dále podíleli na **vzdělávací činnosti ve výcvikovém středisku Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence ve Vyškově a Academy for Crisis Management, Emergency Planning and Civil Protection v Bad Neuenahr-Ahrweiler (Německo).**

Tabulka č. 3: Celkový přehled vzdělávací činnosti

Typ akce	Počet	
	akcí	účastníků
Mezinárodní kurzy	3	78
Kvalifikační, specializační, zdokonalovací a další kurzy dle Sbírky interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR a nabídky kurzů IOO	98	701
Instrukčně metodická zaměstnání, semináře a ostatní vzdělávací akce	70	1057
Výuka v jiných kurzech a dalších akcích	10	103
Celkem	181	1 939

Konference, semináře a workshopy pořádané nebo spolupořádané IOO

- Mezinárodní konference Krizový management 2015 „Analýza rizika a ekonomika prevence se zaměřením na bezpečnost území včetně infrastruktury“. Lázně Bohdaneč: MV – GŘ HZS ČR IOO Lázně Bohdaneč, Univerzita Pardubice Fakulta ekonomicko-správní, 2. – 3. 9. 2015.
- XXI. Mezinárodní konference o separační chemii a analýze toxických látek. Lázně Bohdaneč: MV – GŘ HZS ČR IOO Lázně Bohdaneč, 1. – 3. 6. 2015.
- Mezinárodní konference 2015 „Události roku 2015 versus ochrana obyvatelstva“. Lázně Bohdaneč: MV – GŘ HZS ČR IOO Lázně Bohdaneč, Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství FBI VŠB – TU Ostrava, 9. – 10. 12. 2015.
- Mezinárodní konference „Myšlenkové mapování 2015“. Lázně Bohdaneč: MV – GŘ HZS ČR IOO Lázně Bohdaneč, 11. – 12. 3. 2015.

1.4.2 Věda a výzkum

Výzkumný projekt „Výzkumná podpora HZS ČR a dalších složek IZS ČR“

V roce 2015 byly řešeny tyto dílčí úkoly:

- „Moderní konstrukce pro zajištění opatření a činnost HZS ČR a dalších složek IZS ČR – individuální a improvizovaná ochrana“

Průběh řešení tohoto dílčího úkolu:

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

- Vyzvorkování ochranného prostředku dýchacích cest pro dospělé a seniory,
- Technické řešení možného využití domácích spotřebičů ke konstrukci FVJ – klimatizační jednotky, vysavače apod.
- Posouzení využitelnosti filtro-ventilačních jednotek k individuální ochraně pro improvizované úkryty.
- Testování ventilátoru umělé plicní ventilace a jeho optimalizace.

• „Metody a postupy HZS ČR pro měření a zkoušky koncových prvků varování“

Průběh řešení tohoto dílčího úkolu:

- Posouzení a experimentální zkoušky zařízení AMO 80 FDT (JD Rozhlasy s.r.o., Vigantice).
- Následná kontrola zařízení ROR 2 (ELSVO-MOST s.r.o., Most).
- Vývoj a testování modulu MSKP pro ROR 2 a ES SONIK (ELSVO-MOST s.r.o., Most).
- Akustická měření moderních technologií firmy Telegrafia a.s., Košice (ve spolupráci s firmou Telegrafia a.s. Košice, Slovenská republika).

Výzkumný projekt „Bezpečnost občanů – krizové řízení“

V roce 2015 byly řešeny tyto dílčí úkoly:

• „Rozvoj nástrojů služby osobní dozimetrie HZS ČR“

Průběh řešení tohoto dílčího úkolu:

- Byly vypracovány dvě výzkumné zprávy o možnosti monitorování zasahujících osob v místě zásahu a určení referenčního místa při nošení osobních dozimetrů pro různé typy činnosti zasahujících osob za použití různých ochranných oděvů.
- Byly vypracovány dvě metodiky Metodika stanovení opravných koeficientů u jednotlivých referenčních míst pro stanovení Hp(10) a výpočet efektivní dávky z Hp(10) a Metodika osobního monitorování zasahujících osob u IZS.

• „Individuální ochrana vybraných skupin obyvatelstva a příslušníků HZS ČR (IZS)“

Průběh řešení tohoto dílčího úkolu v roce 2015:

- Byla zpracována technická zpráva „Stav skladovaných prostředků individuální ochrany určených vybraným skupinám obyvatelstva“.

V rámci projektu „Bezpečnost občanů – krizové řízení“ úspěšně proběhla certifikace metodiky „Metodika komunikace a poskytování tísňových informací obyvatelstvu“ (CERO 11/2015).

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Výzkumný projekt „Ucelený aplikovaný výzkum nových technologií, metod a postupů ke zvýšení úrovně schopností HZS ČR“

V roce 2015 byl řešen tento dílčí úkol:

- **„Zvyšování úrovně chemického průzkumu, laboratorní kontroly a ostatních opatření HZS ČR při nekontrolovaných únicích nebezpečných chemických látek“**

Průběh řešení tohoto dílčího úkolu:

- Zahájení a rozpracování projektu. Hlavní pozornost byla věnována 4 oblastem, a to: metodám a postupům odběru vzorků, rozvoji laboratorních postupů stanovení ukazatelů znečištění vod, studiu šíření nebezpečné chemické látky ve veřejném objektu a testování účinnosti dekontaminačních látek a směsí.
- Byly vypracovány dvě nové metodiky, které znamenají zkrácení času potřebného k provedení rozboru vzorku vody na polovinu. Obě metodiky byly akreditovány národním akreditačním orgánem i akreditačním orgánem Ministerstva životního prostředí.
- Hlavním obsahem výzkumu, týkajícího se dekontaminačních látek a směsí, byl vývoj metodik testování jejich účinnosti. Výsledkem jsou dvě výzkumné zprávy, které popisují vývoj a verifikaci čtyř testů, a to: metodiky stanovení dekontaminační účinnosti v laboratorním měřítku, metodiky stanovení dekontaminační účinnosti v poloprovozním měřítku, metodiky stanovení degradační účinnosti kapalných dekontaminačních směsí a metodiky stanovení degradační účinnosti pevných dekontaminačních látek. Všechny postupy (systémem SIGIS) byly ověřeny při dekontaminaci typových bojových chemických látek. Ověřené metodiky budou v roce 2016 předloženy k certifikaci.

1.4.3 Specializovaná činnost

Metodické řízení školicích středisek HZS krajů

V roce 2015 IOO pokračoval v metodickém řízení školicích středisek HZS krajů **v souladu s Pokynem generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 6/2001 ze dne 26. 1. 2001**. Hlavními formami metodického řízení byly:

- Lektorské zabezpečení kurzu odborné způsobilosti Pracovník chemické laboratoře P.
- Doplnkové kurzy pracovníků chemických laboratoří školicích středisek HZS krajů – chemická část.
- Mezilaboratorní zkoušení způsobilosti.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Výjezdová skupina mobilní chemické laboratoře

Výjezdová skupina mobilní chemické laboratoře **zabezpečovala úkoly v souladu s Pokynem generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 6/2001 ze dne 26. 1. 2001** k zabezpečení chemického a radiačního průzkumu, dozimetrické a laboratorní kontroly pro potřeby zásahů jednotek požární ochrany a záchranných prací v rámci integrovaného záchranného systému v krajích Pardubickém a Královéhradeckém.

Statistické údaje o činnosti výjezdové skupiny mobilní chemické laboratoře na chemickém a radiačním úseku jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 4: Druhy činnosti mobilní chemické laboratoře

Druh činnosti	Počet akcí
Výjezdy k mimořádným událostem	34
Odběry kontaminovaných vzorků	6
Chemický a radiační průzkum v terénu	7
Monitorování ovzduší dálkovým detektorem SIGIS	22
Monitorování radiační situace systémem Mob-DOSE	8
Zpracování odborných vyjádření podle § 52 odst. 2 vyhlášky č. 246/2001 Sb.	10
Převzetí, převoz a likvidace nebezpečných chemických látek	11
Osobní konzultační a poradenská činnost v místě mimořádné události	7
Telefonická a e-mailová konzultační a poradenská činnost	40
Celkem	145

Vysoký počet akcí s dálkovým detektorem SIGIS souvisí s tím, že se výjezdová skupina chemické laboratoře podílela na zabezpečení chemické bezpečnosti při pražských utkáních **MS** v ledním hokeji a při pražských zápasech **ME** v kopané hráčů do 21 let.

Požadavky jednotek HZS Pardubického a Královéhradeckého kraje, MV-GŘ HZS ČR, Policie ČR a orgánů státní správy a samosprávy byly dále **plněny ve stacionární chemické laboratoři**. Přehled akcí uvádí následující tabulka.

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Tabulka č. 5: Druhy činnosti stacionární chemické laboratoře

Typ zkoušky	Počet expertiz	Počet vzorků
Chemický rozbor vody	42	64
Identifikace akceleraantů hoření při vzniku požáru	13	25
Identifikace neznámé látky	12	61
Analýza bojových chemických látek	6	6
Stanovení ropných látek	2	4
Celkem	75	160

Odborná činnost radiologické laboratoře

V roce 2015 byly z finančních prostředků Správy státních hmotných rezerv **pořízeny** pro HZS krajů v zóně havarijního plánování jaderných elektráren 3 **přenosné rámové (portálové) detektory gama záření** (dále jen "portál"), jejichž úkolem by bylo v případě havárie na jaderných elektrárnách třídit osoby a techniku podle toho, zda jsou nebo nejsou kontaminovány radioaktivními látkami. Portály jsou v podmínkách požární ochrany unikátním zařízením, které by výrazným způsobem zefektivnilo činnosti spojené s ochranou obyvatelstva. Pracovníci radiologické laboratoře se v roce 2015 podíleli na vyhotovení technických podmínek pro výrobu portálu a svou účastí na kontrolních dnech ovlivňovali jeho výrobu.

Výjezdová skupina zjišťování příčin vzniku požárů

Působnost výjezdové skupiny zjišťování příčin vzniku požárů IOO je v podstatě od roku 2014 stanovena pro celé území České republiky (předtím to byly dva kraje) a je zaměřena zejména na provádění expertizní činnosti v oblasti **identifikace akceleraantů odebraných na místě požáru** a provádění fyzikálně technického zkoumání odebraných vzorků.

Tabulka č. 6: Druhy činnosti výjezdové skupiny

Druh činnosti	Počet akcí
Celkem mimořádných událostí	55
Výjezdy k mimořádným událostem	38
Odběry vzorků	34
Protokoly o zkoumání vzorku	34
Zpracování odborných vyjádření	52
Konzultační a poradenská činnost	4

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

Mobilní biologická laboratoř

V roce 2015 pokračoval rozvoj Mobilní biologické laboratoře, jehož **cílem bylo rozšířit schopnosti HZS v oblasti biologických agens a toxinů** (v rámci ochrany před CBRN látkami).

V rámci zkvalitnění výcviku specialistů HZS pro biologickou oblast CBRN připravenosti byly v IOO zahájeny **práce na stacionární biologické laboratoři**. V roce 2015 proběhly stavební úpravy a nákup některých klíčových přístrojů (laminární box, autokláv, centrifuga, horkovzdušný sterilizátor a inkubátor) s předpokladem dobudování laboratoře v roce 2016. Cílem je zabezpečit výcvik postupů vzorkování vnějších vzorků biologického materiálu a dekontaminace s možností vyhodnocení při využití nepatogenních simulantů biologických agens.

Skupina byla v operačním **nasazení po dobu konání MS v hokeji v Praze**, kdy byla připravena k zásahu v O2 aréně společně s Chemickou laboratoří Kamenice. Operační řízení akce bylo v režii HZS hl. města Prahy. Po dobu konání mistrovství nedošlo k ostrému zásahu a činnost se tak omezila pouze na nácvik před samotnou akcí a pohotovost v místě události.

Z hlediska **výjezdové činnosti** došlo poprvé za dobu uvedení prostředku SSHR – Plynová komora TACHP – k jeho operačnímu nasazení při **transportu staré tlakové láhve s neznámým obsahem z katastru obce Morkůvky do zařízení Státního ústavu jaderné, chemické a biologické ochrany**.

Především pro potřeby jednotlivých složek HZS ČR, ale i dalších subjektů různé právní povahy bylo zpracováno a v listinné podobě **vydáno** různými pracovišti IOO celkem **50 odborných stanovisek**.

1.4.4 Činnost Certifikační komise

Na úseku specializované činnosti zabezpečuje IOO realizaci agendy spojené s procesem **certifikace metodik (postupů) vytvořených v rámci výzkumu, vývoje a inovací a navržených k využívání v působnosti HZS ČR**.

Odborný obsah metodik, novost postupů a možnosti jejich aplikace v rámci činnosti HZS ČR posuzuje Certifikační komise MV – generálního ředitelství HZS ČR (dále jen „Certifikační komise“). **Výsledkem procesu** certifikačního řízení je **doporučení** Certifikační komise věcně příslušnému náměstkovi generálního ředitele HZS ČR **k vydání „Osvědčení o certifikaci metodiky“** nebo zdůvodněný návrh na přerušení nebo zamítnutí žádosti o certifikaci metodiky. Souhrnně bylo za rok 2015 **projednáno celkem 20 metodik**, z toho:

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

- 19 metodik bylo doporučeno k certifikaci a získalo osvědčení,
- 1 metodika byla vrácena k přepracování.

Předsedou Certifikační komise je ředitel IOO. Jednání Certifikační komise probíhala za využití metody per rollam.

1.4.5 Informační činnost

V souladu se zpracovaným a schváleným vydavatelským záměrem bylo pokračováno v úsilí o zvýšení úrovně vědeckého recenzovaného časopisu **The Science for Population Protection**. Provedené změny, týkající se obálky, obsahu uspořádaného do čtyř tematických okruhů i složení redakční rady a vytvoření vědeckého poradního panelu, měly pozitivní dopad jak na obsah časopisu, tak i dopisovatelskou činnost. Ve dvou číslech ročníku 2015 bylo publikováno celkem 24 vědeckých a odborných příspěvků a informací. V rámci pravidelně vydávaných produktů **dokumentačně-rešeršní oblasti** bylo zpracováno **90 anotací ze zahraničního odborného tisku** (Dokumentační zpravodaj).

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

1. Sekce prevence a civilní nouzové připravenosti

OBSAH

1.1	Odbor prevence	5
1.1.1	Tvorba předpisů a připomínkové řízení.....	5
1.1.2	Kontrolní činnost u HZS krajů	7
1.1.3	Zjišťování příčin vzniku požárů	8
1.1.4	Správní a přestupkové řízení	9
1.1.5	Vzdělávání příslušníků	9
1.1.6	Převod agendy kominických profesních kvalifikací.....	10
1.1.7	Spolupráce	10
1.1.8	Preventivně výchovná činnost	11
1.1.9	Mezinárodní aktivity a na úseku prevence	11
1.1.10	Práce na koncepčních materiálech.....	11
1.2	Odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení.....	13
1.2.1	Oddělení krizového řízení.....	13
1.2.2	Oddělení instruktáží a školení	15
1.2.3	Oddělení ochrany obyvatelstva.....	20
1.3	Odbor civilní nouzové připravenosti a strategií	24
1.3.1	Oddělení civilní nouzové připravenosti	24
1.3.2	Oddělení strategií	27
1.4	Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč.....	32
1.4.1	Vzdělávací činnost.....	32
1.4.2	Věda a výzkum	33
1.4.3	Specializovaná činnost.....	35
1.4.4	Činnost Certifikační komise	38
1.4.5	Informační činnost	39